

ฉบับที่ 24,356 วันอาทิตย์ที่ 19 มิถุนายน พ.ศ. 2559 หน้า 7

นวัตกรรมการวินิจฉัยและรักษาโรคกระดูกและข้อ ด้วยเครื่องเสียงความถี่สูง Ultrasound

ปัจจุบันการรักษาโรคกระดูกและข้อมีการพัฒนาก้าวหน้าเป็นอย่างมาก สามารถให้การวินิจฉัยโรคได้แม่นยำและรวดเร็ว และช่วยให้การรักษามีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น ลดความทรมาน และเพิ่มคุณภาพชีวิตให้แก่ผู้ป่วย

ได้มีการนำเครื่องเสียงความถี่สูง หรือ ultrasound มาช่วยในการวินิจฉัยโรคทางกระดูก ข้อ กล้ามเนื้อ และเส้นเอ็น ทำให้แพทย์สามารถเห็นพยาธิสภาพต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น มีความเข้าใจการดำเนินของโรคเพิ่มมากขึ้น สามารถให้การวินิจฉัยที่ถูกต้อง นอกจากนี้ ยังใช้เครื่องเสียงความถี่สูงมาช่วยระบุตำแหน่งในการฉีดยาตรงบริเวณที่เป็นโรค เพื่อให้ได้ตำแหน่งที่ถูกต้องแม่นยำมากขึ้น ช่วยให้การวินิจฉัยและการรักษาประสบผลสำเร็จมากกว่าในอดีตที่มีการฉีดยาเฉพาะที่โดยไม่ได้ใช้เครื่อง ultrasound เป็นตัวกำหนด จึงมีประโยชน์มากในการรักษาอาการต่าง ๆ ในโรคกระดูกและข้อ ทั้งในการวินิจฉัยและการระบุตำแหน่งของรอยโรค ซึ่งอาการของกระดูกและข้อต่าง ๆ เหล่านี้สามารถให้การวินิจฉัยและรักษาที่ถูกต้อง ได้แก่

อาการปวดไหล่ ซึ่งมักจะทำให้ผู้ป่วยมีอาการปวด ยกไหล่แล้วมีอาการเจ็บ ไหล่ติด บางครั้งอาการปวดมากจนขยับไม่ได้ หรือนอนทับไหล่ข้างนั้นก็จะมีอาการปวด สาเหตุของอาการปวดไหล่เหล่านี้มีได้หลายสาเหตุ เช่น ถุงน้ำบริเวณข้อไหล่มีการอักเสบ เส้นเอ็นบริเวณข้อไหล่เสื่อมคุณภาพ เส้นเอ็นบริเวณข้อไหล่เกิดการฉีกขาด รวมทั้งเกิดการฉีกขาดของแคปซูลที่ข้อไหล่ การเสื่อมสภาพของกระดูกข้อต่อบริเวณไหล่ ในบางครั้งผู้ป่วยอาจจะมีการปวดร้าวลงมาที่ไหล่เนื่องจากมีหนองกระดูกข้อเสื่อมร่วมกับมีการกดทับเส้นประสาททำให้มีอาการปวดคันร้าวลงมาที่ไหล่ได้ ทำให้มีอาการเหมือนปวดไหล่ ไหล่ติด ยกไหล่ไม่ขึ้น การวินิจฉัยที่ถูกต้องนั้นเป็นสิ่งจำเป็นก่อนให้การรักษาทุกชนิด

การใช้เครื่องคลื่นเสียงความถี่สูง (ultrasound) มาช่วยในการวินิจฉัยผู้ป่วยที่มีอาการปวดไหล่ สามารถตรวจได้ง่ายและได้รับการวินิจฉัยอย่างรวดเร็วจากแพทย์ที่มีประสบการณ์ในการตรวจ ผู้ป่วยไม่ต้องได้รับแสงรังสีซึ่งมีความปลอดภัยต่อผู้ป่วย ราคาไม่แพงมากเหมือนกับการตรวจด้วยเครื่องแม่เหล็กไฟฟ้า (MRI) การตรวจด้วยคลื่นเสียงความถี่สูงจะสามารถทำให้แพทย์มองเห็นว่าเส้นเอ็นมีการบวม การอักเสบ การฉีกขาด หรือในบางครั้งที่มีหินปูนเกาะที่เส้นเอ็นซึ่งจะทำให้เกิดการอักเสบ ผู้ป่วยมีอาการปวดไหล่มากจนไม่สามารถขยับข้อไหล่ได้ โดยอาการมักจะเป็นแบบเฉียบพลัน การตรวจด้วยคลื่นเสียงความถี่สูงก็จะช่วยให้แพทย์ทำการวินิจฉัยได้อย่างรวดเร็ว ไม่ต้องรอผลการ โดยการลองรักษาโดยการรับประทานยาแก้ปวดไปก่อน

ตรวจน้ำในข้อเข่าด้วยเครื่อง ultrasound

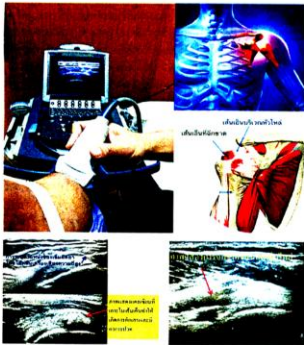

อาการปวดหลัง
ผู้ป่วยอาจมีอาการปวดหลัง หรือร่วมกับมีอาการปวดร้าวลงบริเวณก้น ปวดร้าวลงขา ร่วมกับมีอาการชา ซึ่งสาเหตุส่วนใหญ่ มักจะเกิดจากภาวะหมอนรองกระดูกสัน

หลังเสื่อม หรือมีการเคลื่อนของหมอนรองกระดูกสันหลังไปกดทับเส้นประสาท จึงทำให้ผู้ป่วยมีอาการดังกล่าว ดังนั้นการฉีดยาเข้าโพรงประสาทด้วยการใช้เครื่อง ultrasound เป็นตัวบ่งบอกตำแหน่งในการฉีดจะทำให้สามารถฉีดได้ถูกต้อง ช่วยลดอาการปวดลงเป็นอย่างมาก ร่วมกับการรับประทานยาและการปรับพฤติกรรมให้เหมาะสม

และเมื่อเราสามารถวินิจฉัยภาวะของอาการปวดไหล่ได้แล้ว การ
 จดทะเบียนเพื่อลดอาการปวด อาการอักเสบก็สามารถระบุตำแหน่งที่จะรักษาได้
 อย่างแม่นยำ หลีกเลี่ยงการฉีดเข้าไปในเส้นเอ็น ซึ่งจะมีผลทำให้เส้นเอ็น
 มีการอักเสบเพิ่มมากขึ้น

อาการปวดเข่า ซึ่งส่วนใหญ่มักจะเกิดจากโรค ข้อเข่าเสื่อม สามารถ
 ใช้เครื่องเสียงความถี่สูงในการดูเรื่องของกระดูกมีน้ำในข้อเข่าเนื่องจากมีการ
 อักเสบ การดูกระดูกงอกบริเวณรอบ ๆ ข้อเข่า การประเมินถุงน้ำบริเวณ
 ด้านหลังเข่า ซึ่งหลังจากวินิจฉัยได้แล้วก็สามารถใช้เครื่อง ultrasound เป็น
 ตัวบ่งบอกตำแหน่งในการดูน้ำที่เกิดจากการอักเสบ และฉีดเข้าไปใน
 ข้อเข่าได้อย่างแม่นยำ

อาการปวดต้นคอ สาเหตุคล้ายกับอาการปวดหลัง ส่วนใหญ่มักจะ
 เกิดจากภาวะหมอนรองกระดูกสันหลังเสื่อม หรือมีการเคลื่อนของหมอน
 รองกระดูกสันหลังไปกดทับเส้นประสาท ทำให้เกิดอาการปวดต้นคอ ปวด
 ร้าวลงสะบัก ร้าวลงแขน ร่วมกับมีอาการชาที่แขนและมือร่วมด้วย อาการ
 ปวดส่วนหนึ่งเกิดจากการเกร็งตัวของกล้ามเนื้อ และมีการอักเสบของเส้น
 ประสาท เราสามารถใช้เครื่อง ultrasound ระบุตำแหน่งของเส้นประสาท
 ที่มาเลี้ยงกล้ามเนื้อในบริเวณที่มีอาการปวด และฉีดเข้าไปในตำแหน่งนั้น
 เพื่อให้กล้ามเนื้อคลายตัว บรรเทาอาการปวดได้เป็นอย่างมาก ร่วมกับการ
 รักษาด้วยการรับประทานยา และการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เหมาะสม ก็
 ลดความทรมานให้แก่ผู้ป่วย และหลีกเลี่ยงการรักษาด้วยการผ่าตัด

อาการปวดบริเวณสันเท้า สาเหตุหลักคือมีการอักเสบของพังผืด
 ผ่าเท้า ชันไขมันบริเวณสันเท้าบางลง และมีการหดตัวของเส้นเอ็นร้อยหวาย
 ที่บริเวณสันเท้า ทำให้ผู้ป่วยมีอาการปวดมากเวลาเดิน หรือยืนนาน ๆ หรือ
 ดันนอนตอนเช้าเมื่อก้าวลงจากเตียงจะมีการเจ็บปวดมากบริเวณสันเท้า
 ปกติจะเสี่ยง ได้แก่ น้ำหนักตัวที่มาก การยืนนาน ๆ การเดินหรือวิ่งมาก ๆ
 พบได้บ่อย เช่น นักกอล์ฟ พ่อค้าแม่ค้าที่ยืนขายของเป็นระยะเวลานาน การ
 รักษาอย่างหนึ่งได้แก่การฉีดลดการอักเสบเข้าไปยังตำแหน่งบริเวณที่มี
 การอักเสบ ซึ่งเราสามารถระบุตำแหน่งที่ถูกต้องด้วยการใช้เครื่องเสียง
 ความถี่สูงหรือ ultrasound มาใช้ประโยชน์ ทำให้การฉีดมีความแม่นยำ
 รวมทั้งลดอาการเจ็บปวดในขณะที่ฉีดได้เป็นอย่างดี

อย่างไรก็ตามความแม่นยำในการวินิจฉัยและการรักษานั้นขึ้นอยู่กับ
 กับความชำนาญของแพทย์ที่ใช้เครื่องเสียงความถี่สูง ยิ่งแพทย์มีความรู้
 และความเชี่ยวชาญมากก็จะทำให้การวินิจฉัยและการรักษาประสบผล
 สำเร็จมากยิ่งขึ้น

พศ.บว.ธนินันต์ย ลีสพันธ์
 คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 line ID search : @doctor.keng